

FENG-ŠUEJ
TAJEMSTVÍ ČÍNSKÉHO UČENÍ

風水

Richard Creightmore

Richard Creightmore

FENG-ŠUEJ

Tajemství čínského učení

© Wooden Books Limited 2013

Published by Arrangement with Alexian Limited.

Translation © Petra Martincová, 2013

Designed and typeset by Wooden Books Ltd, Glastonbury, UK.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být rozmnožována a rozšiřována jakýmkoli způsobem bez předchozího písemného svolení nakladatele.

Druhé vydání v českém jazyce (první elektronické).

Z anglického originálu *Feng Shui. Secret of Chinese Geomancy* přeložila Petra Martincová.

Odpovědná redaktorka Michaela Pohlreichová.

Sazba David Greguš.

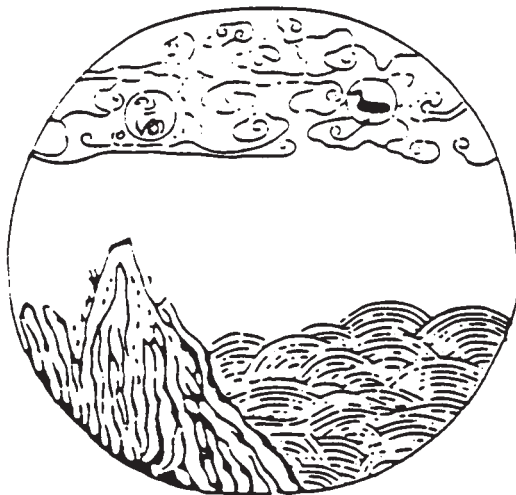
Konverze do elektronické verze Tomáš Zeman.

Vydalo v roce 2014 nakladatelství Dokořán, s. r. o.,
Holečkova 9, Praha 5, dokoran@dokoran.cz, www.dokoran.cz,
jako svou 735. publikaci (176. elektronická).

ISBN 978-80-7363-673-9

FENG-ŠUEJ

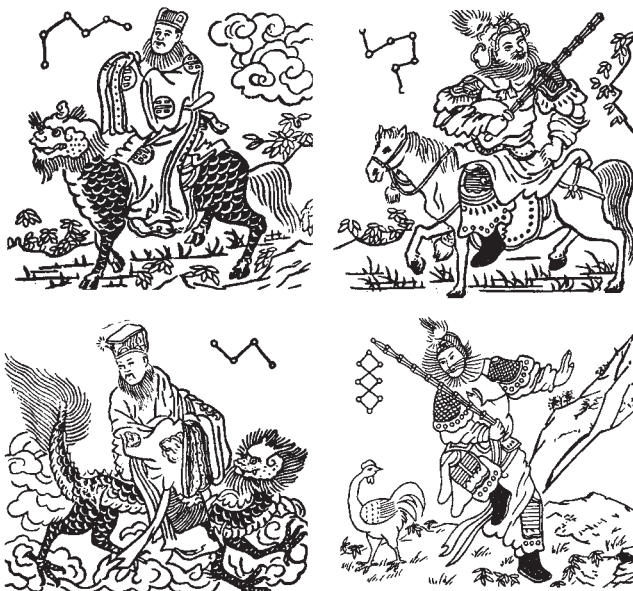
TAJEMSTVÍ ČÍNSKÉHO UČENÍ

Richard Creightmore

Mé poděkování patří učitelům feng-šuej: mistrům Howardu Choyovi, Wang Yu Deovi, Cheng Jian Junovi, Chan Kun Wahovi a zvláště Julii Rockaové.

Za ilustrace děkuji Cheng Jian Junovi, Howardu Choyovi, Danu Goodfellowovi, Liu Dun Zhenovi, Julii Rockaové, Angele Tayové, Dereku Waltersovi a Evě Wongové; za redakci textu a návrh rozvržení textu Stephenu Parsonsovi. K tématu dále doporučuji četbu následujících knih: The Feng Shui Handbook a další texty Dereka Walterse, Feng Shui Evy Wongové, Yi Jing autora Wu Jing Nuana, Luo-pchan od Cheng Jian Juna a Guide to the Feng Shui Compass od Stephena Skinnera.

Nahoře: S' Siang neboli Čtyři nebeské bytosti. Zleva nahoře: východní zelený drak, jižní rudý pták, severní tmavá želva, západní bílý tygr. Na přední obálce: zelený drak nesoucí dvanáct pozemských větví. Na zadní obálce: obydlí v horách Fu-čchun, Chuang Kung-wang, r. 1350.

Frontispis: buddhistický chrám.

Naproti 1. straně: dokonalá forma.

OBSAH

Úvod	1
Historie	2
Tři dary a pět štěstí	4
Čchi	6
Šan-šuej	8
Šan-lung	10
Šuej-lung	12
Jin a jang	14
S' Siang	16
Siang v krajině	18
Uspořádání obydlí	20
Taoistická kosmologie	22
Che-tchu a Luo-šu	24
Pět prvků	26
Prvky v krajině	28
Pa kua	30
Osm trigramů	32
I-ťing	34
Luo-pchan	36
Podzemní energie	38
Ša-čchi	40
Tvary a obrysy obydlí	42
Zásady zařizování interiéru	44
Uspořádání čínské zahrady	46
Dodatek I: Architektonické uspořádání Pekingu	48
Dodatek II & III: 10 kmenů & 12 větví	50
Dodatek IV: 60 Ťia C'	51
Dodatek V: 24 hor	52
Dodatek VI: Ukázka luo-pchanu	53
Dodatek VII: Ťiou sing, devět hvězd	54
Dodatek VIII: 8 domácích znamení	55
Dodatek IX: I-ťing	56
Dodatek X: Zvířecí symbolika	58
Dodatek XI: Převod mezi českou transkripcí a mezinárodní transkripcí Pchin-jin (Pinyin)	58

ÚVOD

Feng-šuej, doslova „vítr a voda“, se zabývá vztahem člověka a prostředí, v němž žije. Geomancie znamená věštění ze země. *Feng-šuej* zahrnuje široké spektrum čínských věštebných metod a v plném rozsahu se věnuje uspořádání obydlí, pracovních míst, vesnic, měst, paláců, chrámů i hrobů. Vychází z taoistické a konfuciánské teorie i praxe.

Předchůdcem *feng-šuej* je pojem *kchan-jü*, přičemž *kchan* označuje Nebe, přeneseně výše položená místa, a *jü* Zemi, či níže položená místa. Hlavní zásadu starověké čínské filozofie přitom spatřujeme v tom, že lidstvo je prostředníkem mezi Nebem a Zemí a je v jeho zájmu, aby se naučilo tyto dvě síly udržovat v rovnováze. Odborník na *kchan-jü* provádí rituály s duchy Nebe a Země, ovládá také astrologii, orientuje se v architektuře, ekonomii, zeměpisu, hydrologii, krajinářství, interiérovém designu, lékařství, sociologii, pozemním stavitelství a urbanismu. Příbuzným termínem *feng-šuej* je *siang-ti* neboli racionální zeměpisné posouzení krajiny z hlediska možností lovu, zemědělství, pohybu v krajině a vedení války, stejně jako výstavby obydlí a měst. Většina starověkých sídel v Číně byla budována na vyvýšeninách v blízkosti řek, kde bylo možno lovit ryby a získávat vodu a přitom se nevystavovat povodňovému nebezpečí. Při výběru nejvhodnějších míst k osídlení se lidé ve starověku řídili především *siang-ti*. Právě to následně utváří základní principy správného aplikování *feng-šuej*.

Tato kniha přináší ucelený a praktický přehled základních prvků této starobylé tradice. *Feng-šuej* je zároveň vědou o Zemi, magií i uměním.

HISTORIE

vývoj geomantických idejí

V době dynastie Čou (1046–256 př. n. l.) byl osud obydlí většinou zjišťován prostřednictvím *čen-pchu* – skapulimancie neboli věštění z lopatek hovězího dobytka. V období Válčících států (475–221 př. n. l.) se za stejným účelem začala používat *Kniha proměn (I-ťing)*. V této době se také začaly utvářet základy taoismu, konfucianismu, učení o *jinu* a *jangu*, učení o pěti prvcích (*wu-sing*) a osmi trigramech (*pa kua*). Z doby dynastie Chan (206 př. n. l. – 220 n. l.) pocházejí první písemné záznamy o konzultacích *feng-šuej*. Tento termín byl ale pravděpodobně poprvé užit až Kuo Pchuem v *Kniže pohřbívání (Cang-šu)* z doby dynastie Ťin (265–420 n. l.):

„Mrtví by měli využívat sílu šeng čchi. Vítr čchi rozptýlí a voda jej vstřebá. Naši předci praví, že bychom se měli snažit čchi shromažďovat, aby se nerozprchla do všech stran. Vitální síla čchi by měla proudit, ale zároveň držet pohromadě. Odtud tedy název feng-šuej.“

Feng-šuej tak označuje schopnost pochopit pohyb a klid na zemi:

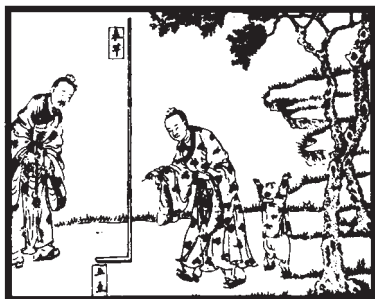
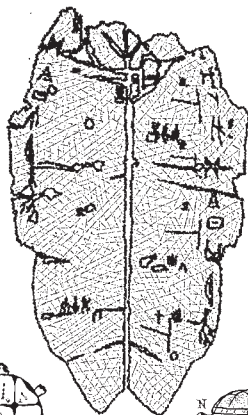
„Tam, kde je vítr a chybí voda, čchi se rozptýlí do všech stran. Ovšem, kde je voda, čchi zůstane v klidu a vítr ustane. Nejvýhodnější jsou tedy obydlí v místě, kde jsou voda i vítr, druhá nejvýhodnější pak jsou místa chráněná před větrem.“ – Fan Jü-ping

V době dynastie Sung (960–1279 n. l.) vznikly dva hlavní směry feng-šuej: *Sing-š' pchaj* neboli *Škola formy*, založená na subjektivním pozorování fyzického světa, a *Li-čchi pchaj* neboli *Škola kompasu*, založená na objektivním sledování subtilního a nepostižitelného světa pomocí speciálního kompasu *luo-pchanu*. V praxi se pro určování příznivosti místa užívají oba směry současně.

Vpravo: císař Ta Jü, odborník na kchan-jü
a vodní věštec s virgulí.

Vlevo: tradiční věštba za pomoci želežního
krunýře a stonků řebříčku obecného.

Vpravo: výpočet bodu rovnodennosti
za pomoci gnómonu.

Vlevo: dřívější způsob věštby za pomoci
v ohni nahřátého želežního krunýře nebo hovězí
lopátky a čtení ze vzniklých prasklin.